

Міністерство освіти і науки України
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА
Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. декана факультету
міжнародних економічних відносин
та туристичного бізнесу

Т. В. Мірошніченко

“28” серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВСТУП ДО ФАХУ

Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**
галузь знань: **29 Міжнародні відносини**
спеціальність **292 Міжнародні економічні відносини**
освітня програма **Міжнародний бізнес**
факультет **Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу**

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“28” серпня 2024 року, протокол № 19

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

доцент кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії Кондратенко Н.Д.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Протокол від “26” серпня 2024 року № 24

В. о. завідувача кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Руслан ЧЕМЧИКАЛЕНКО

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) «Міжнародний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи) «Міжнародний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

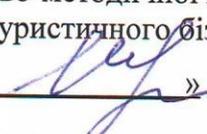

Ірина ДЕРІД

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “28” серпня 2024 року № 16

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«»
(підпис)

Олена МИКОЛЕНКО

(прізвище та ініціали)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА
Кафедра міжнародного бізнесу та консалтингу

Директор Навчально-
наукового інституту
«Каразінський інститут
міжнародних відносин та
туристичного бізнесу»

Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

07 січня 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

ВСТУП ДО ФАХУ

Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

галузь знань: **29 «Міжнародні відносини»**

спеціальність **292 «Міжнародні економічні відносини»**

освітня програма **«Міжнародний бізнес»**

Навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
Протокол від 07 січня 2025 року № 10

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

доцент кафедри міжнародного бізнесу та консалтингу Кондратенко Н.Д.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та консалтингу

Протокол від 06 січня 2025 року № 9

В.о. завідувача кафедри міжнародного бізнесу та консалтингу

Ірина ШКОДІНА

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) «Міжнародний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи) «Міжнародний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

« » Сергій АРХІЦРЕЄВ

Програму погоджено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол від 06 січня 2025 року № 7

Голова науково-методичної комісії Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Ганна ПАНАСЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни « Вступ до фаху» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми «Міжнародний бізнес» підготовки бакалаврів спеціальності «Міжнародні економічні відносини».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів системи компетентностей, які необхідні для озброєння спеціальними знаннями з проблем розвитку та сучасного стану міжнародних економічних відносин на основі вивчення закономірностей взаємодії національних економік та міжнародних економічних організацій у сферах міжнародного обміну товарами, руху факторів виробництва та формування міжнародної економічної політики держав в сучасних умовах глобалізації, а також ознайомлення студентів з навчальним планом, освітньо-професійною програмою та кваліфікаційною характеристикою підготовки бакалаврів з міжнародних відносин.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

– формування інтегральної компетентності:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, особливо в процесі організації міжнародного бізнесу та управління ним, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

– формування наступних загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

– формування наступних фахових компетентностей:

СК 1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

СК 2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

СК 3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

СК 8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

СК 12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

СК 15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

СК 16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

СК 18. Здатність усвідомлювати зміст основних понять і законів міжнародного бізнесу, особливості організації та методи здійснення міжнародного бізнесу в умовах невизначеності.

1.3 Кількість кредитів – 5.

1.4 Загальна кількість годин – 150.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
32 год.	12
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	–
Лабораторні заняття	
–	–
Самостійна робота	
86 год.	138
Індивідуальні завдання	
–	–

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН 1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

ПРН 8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції.

ПРН 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

ПРН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ПРН 16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ПРН 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ПРН 19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН 23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

ПРН 27. Розуміти основні поняття і закони міжнародного бізнесу, а також особливості його організації, обирати методи здійснення міжнародного бізнесу в умовах невизначеності.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет і завдання дисципліни «Вступ до фаху». Вища професійна освіта в Україні і за кордоном.

Предмет вивчення дисципліни, її місце серед інших економічних дисциплін, структура і логіка викладання. Значення в підготовці спеціалістів. Мета, завдання і нові підходи до вивчення курсу, його інформаційно-методичне забезпечення.

Тема 2. Організація освітнього процесу в ХНУ імені В. Н. Каразіна. Контрольні заходи. Інформаційні та бібліотечні ресурси ХНУ імені В. Н. Каразіна.

Організація освітнього процесу в ХНУ імені В. Н. Каразіна. Контрольні заходи. Звітні заходи. Робота в Е-деканаті. Інформаційні та бібліотечні ресурси ХНУ імені В. Н. Каразіна.

Тема 3. Методичні рекомендації щодо роботи студентів під час навчання. Соціально-правовий захист студента.

Завдання та умови реалізації роботи студентів. Умови, що забезпечують успішне виконання роботи студентів. Форми самостійної роботи студентів. Соціально-правовий захист студента.

Тема 4. Професійне становлення здобувача вищої освіти. Еволюція характеру і змісту міжнародної діяльності

Формування культури безпеки професійної діяльності у майбутніх економістів-міжнародників. Професійне становлення особистості як умова розвитку національної економіки. Методичні особливості підготовки майбутніх економістів-міжнародників. Шляхи подолання кваліфікаційного розриву в підготовці майбутніх фахівців

Тема 5. Основні питання зі спеціальності «Міжнародні економічні відносини»

Сутність, рівні та ознаки міжнародних економічних відносин. Рівні міжнародних економічних відносин. Міжнародне економічне співробітництво. Міжнародна економічна інтеграція. Об'єкти й суб'єкти МЄВ. Класифікація міжнародних організацій. Принципи міжнародних економічних відносин. Етапи розвитку міжнародних економічних відносин. Форми прояву міжнародних економічних відносин. Особливості розвитку форм прояву МЄВ на сучасному етапі.

Тема 6. Міжнародні економічні відносини в системі світового господарства.

Світове господарство (СГ): сутність, елементи і суб'єкти, фактори розвитку. Міжнародна господарча взаємодія. Якісний і кількісний аспекти розвитку СГ. Головні тенденції формування СГ, рівні і цикли його розвитку. Нерівномірність соціально-економічного розвитку країн світу. Типологізація країн – суб'єктів світового господарства. Місце окремих угруповань країн у СГ і МЄВ.

Тема 7. Міжнародні торговельні відносини.

Зростання ролі міжнародної торгівлі (МТ) на сучасному етапі. Міжнародна торгівля як форма МЄВ. Основні фактори зростання міжнародного товарообігу. Особливості розвитку МТ. Вплив НТР на структуру міжнародної торгівлі. Зміни в товарній структурі МТ.

Тема 8. Міжнародний поділ праці та кооперація виробництва.

Міжнародний поділ праці (МПП) – вихідна основа розвитку СГ і МЄВ. МПП як форма прояву суспільного поділу праці. Етапи розвитку МПП. Фактори поглиблення МПП. Вплив технологічної революції на МПП. Головні організаційно-економічні форми втілення МПП. Система міжнародного поділу праці та основні тенденції її розвитку у сучасних умовах. Міжнародна спеціалізація виробництва. Міжнародне виробниче кооперування. Проблеми і передумови участі України в МПП.

Тема 9. Загальна характеристика міжнародного бізнесу.

Сутність та ознаки міжнародного бізнесу. Форми міжнародного бізнесу. Новітні форми міжнародного бізнесу. Причини глобалізації бізнесу.

Тема 10. Міжнародне середовище бізнеса.

Сутність та види середовищ міжнародного бізнесу. Політико-правове, економічне, соціокультурне та технологічне середовище бізнесу. Інструменти аналізу міжнародного середовища.

Тема 11. Роль культури в міжнародному бізнесі. Етика та соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі

Сутність, структура та основні характеристики культури в контексті міжнародного бізнесу. Класифікація культур. Вплив культури на міжнародний бізнес. Сутність і роль етики в крос-культурному та міжнародному контексті. Основні елементи управління етикою поведінки в зарубіжних країнах. Соціальна відповідальність: сутність і основні сфери в міжнародному контексті. Процес управління соціальною відповідальністю в міжнародних компаніях.

Тема 12. Міжнародний стратегічний менеджмент.

Сутність і завдання міжнародного стратегічного менеджменту. Концепції (стратегічні альтернативи) міжнародних компаній. Елементи міжнародної стратегії. Розробка міжнародних стратегій. Рівні міжнародної стратегії.

Тема 13. Аналіз закордонних ринків і стратегії проникнення.

Основні способи аналізу зарубіжних ринків. Процес вибору способів проникнення компанії на зарубіжний ринок. Експорт як стратегія проникнення на зарубіжний ринок. Міжнародне ліцензування. Міжнародний франчайзинг. Спеціальні способи проникнення міжнародних компаній: контрактне виробництво, управлінські контракти і будівництво об'єктів «під ключ». Прямі іноземні інвестиції: створення нових підприємств і придбання діючих підприємств.

Тема 14. Міжнародний операційний менеджмент.

Сутність міжнародного операційного менеджменту. Виробничий менеджмент. Міжнародний операційний менеджмент послуг. Управління ефективністю та якістю на міжнародних підприємствах. Інформаційний менеджмент на міжнародних підприємствах.

Тема 15. Міжнародне управління людськими ресурсами.

Природа управління людськими ресурсами в міжнародному бізнесі. Рекрутування та відбір менеджерів для роботи за кордоном. Навчання і розвиток менеджерів в міжнародній компанії. Оцінка ефективності роботи та політика оплати праці менеджерів за кордоном. Питання управління неуправлінськими кадрами.

Тема 16. Міжнародні корпорації у світовому господарстві

Сутність поняття «транснаціональна корпорація». Схожості і відмінності між транснаціональними корпораціями (ТНК) і багатонаціональними (мультинаціональними) корпораціями(МНК). Причини виникнення ТНК. Етапи еволюції транснаціональної діяльності корпорацій. Типи ТНК. Розвиток транснаціонального бізнесу та необхідність контролю за діяльністю ТНК.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин												
	Денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	сем	інд	с. р.		л	п	сем	інд	с. р.	
Тема 1. Предмет і завдання дисципліни «Вступ до фаху». Вища професійна освіта в Україні і за кордоном	8	2		2		4	8	1					7
Тема 2. Організація освітнього процесу в ХНУ імені В. Н. Каразіна. Контрольні заходи. Інформаційні та бібліотечні ресурси ХНУ імені В. Н. Каразіна.	9	2		2		5	9						9
Тема 3. Методичні рекомендації щодо роботи студентів під час навчання. Соціально-правовий захист студента	9	2		2		5	9	1					8
Тема 4. Професійне становлення здобувача вищої освіти. Еволюція характеру і змісту міжнародної діяльності	9	2		2		5	9						9
Тема 5. Основні питання зі спеціальності «Міжнародні економічні відносини»	9	2		2		5	9	1					8

Тема 6. Міжнародні економічні відносини в системі світового господарства	9	2		2		5	9					9
Тема 7. Міжнародні торгівельні відносини	9	2		2		5	9	1				8
Тема 8. Міжнародний поділ праці та кооперація виробництва	9	2		2		5	9					9
Тема 9. Загальна характеристика міжнародного бізнесу.	9	2		2		5	9	1				8
Тема 10. Міжнародне середовище бізнеса.	10	2		2		6	10	1				9
Тема 11. Роль культури в міжнародному бізнесі. Етика та соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі	10	2		2		6	10	1				9
Тема 12. Міжнародний стратегічний менеджмент.	10	2		2		6	10	1				9
Тема 13. Аналіз закордонних ринків і стратегії проникнення.	10	2		2		6	10	1				9
Тема 14. Міжнародний операційний менеджмент.	10	2		2		6	10	1				9
Тема 15. Міжнародне управління людськими ресурсами.	10	2		2		6	10	1				9
Тема 16. Міжнародні корпорації у світовому господарстві	10	2		2		6	10	1				9
Усього годин	150	32		32		86	150	12				138

4. Темі семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин денна	Кількість Годин заочна
1	Тема 1. Предмет і завдання дисципліни «Вступ до фаху». Вища професійна освіта в Україні і за кордоном	2	1
2	Тема 2. Організація освітнього процесу в ХНУ імені В. Н. Каразіна. Контрольні заходи. Інформаційні та бібліотечні ресурси ХНУ імені В. Н. Каразіна.	2	
3	Тема 3. Методичні рекомендації щодо роботи студентів під час навчання. Соціально-правовий захист студента	2	1

4	Тема 4. Професійне становлення здобувача вищої освіти. Еволюція характеру і змісту міжнародної діяльності	2	
5	Тема 5. Основні питання зі спеціальності «Міжнародні економічні відносини»	2	1
6	Тема 6. Міжнародні економічні відносини в системі світового господарства	2	
7	Тема 7. Міжнародні торговельні відносини	2	1
8	Тема 8. Міжнародний поділ праці та кооперація виробництва	2	
9	Тема 9. Загальна характеристика міжнародного бізнесу.	2	1
10	Тема 10. Міжнародне середовище бізнеса.	2	1
11	Тема 11. Роль культури в міжнародному бізнесі. Етика та соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі	2	1
12	Тема 12. Міжнародний стратегічний менеджмент.	2	1
13	Тема 13. Аналіз закордонних ринків і стратегії проникнення.	2	1
14	Тема 14. Міжнародний операційний менеджмент.	2	1
15	Тема 15. Міжнародне управління людськими ресурсами.	2	1
16	Тема 16. Міжнародні корпорації у світовому господарстві	2	1
	Разом	32	12

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Години, д/в	Години, з/в	Форма контролю
1	Тема 1. Предмет і завдання дисципліни «Вступ до фаху». Вища професійна освіта в Україні і за кордоном	4	7	Опитування та виступи із доповідями
2	Тема 2. Організація освітнього процесу в ХНУ імені В. Н. Каразіна. Контрольні заходи. Інформаційні та бібліотечні ресурси ХНУ імені В. Н. Каразіна.	5	9	Опитування та виступи із доповідями
3	Тема 3. Методичні рекомендації щодо роботи студентів під час навчання. Соціально-правовий захист студента	5	8	Опитування та виступи із доповідями
4	Тема 4. Професійне становлення здобувача вищої освіти. Еволюція характеру і змісту міжнародної діяльності	5	9	Опитування та виступи із доповідями
5	Тема 5. Основні питання зі спеціальності «Міжнародні економічні відносини»	5	8	Опитування та виступи із доповідями
6	Тема 6. Міжнародні економічні відносини в системі світового господарства	5	9	Опитування та виступи із доповідями
7	Тема 7. Міжнародні торговельні відносини	5	8	Опитування та виступи із доповідями
8	Тема 8. Міжнародний поділ праці та кооперація виробництва	5	9	Опитування та виступи із доповідями
9	Тема 9. Загальна характеристика міжнародного	5	8	Опитування

	бізнесу.			та виступи із доповідями
10	Тема 10. Міжнародне середовище бізнеса.	6	9	Опитування та виступи із доповідями
11	Тема 11. Роль культури в міжнародному бізнесі. Етика та соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі	6	9	Опитування та виступи із доповідями
12	Тема 12. Міжнародний стратегічний менеджмент.	6	9	Опитування та виступи із доповідями
13	Тема 13. Аналіз закордонних ринків і стратегії проникнення.	6	9	Опитування та виступи із доповідями
14	Тема 14. Міжнародний операційний менеджмент.	6	9	Опитування та виступи із доповідями
15	Тема 15. Міжнародне управління людськими ресурсами.	6	9	Опитування та виступи із доповідями
16	Тема 16. Міжнародні корпорації у світовому господарстві	6	9	Опитування та виступи із доповідями
Разом		86	138	

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено

7. Методи навчання

Методи навчання – це взаємодія між викладачем і студентами, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до студента, а також самостійної та індивідуальної роботи студента.

При проведенні визначених планом видів занять використовуються такі методи:

1. Під час викладення навчального матеріалу:
  - словесні (бесіда, пояснення, розповідь, інструктаж);
  - наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження);
  - практичні (вправи, практичні роботи, дослідні роботи).
2. За організаційним характером навчання:
  - методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
  - методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
  - методи контролю та самоконтролю у навчанні;
  - бінарні (поєднання теоретичного, наочного, практичного) методи навчання.
3. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційні, репродуктивні, прагматичні, дослідницькі, проблемні тощо.

Разом із виконанням завдань з вивчених тем можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача: проходження тренінг-курсів або дистанційних курсів з використанням сучасних освітніх технологій на різноманітних онлайн-платформах; участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, гуртках та зустрічах із використанням сучасних освітніх технологій; участь у науково-дослідних

та прикладних дослідженнях з проблем, що вивчаються в межах дисципліни «Вступ до фаху» й т. ін.

8. Методи контролю

Метод контролю – це система дій, націлена на перевірку знань студента. При вивченні дисципліни використовуються наступні форми контролю:

- усний контроль, що по своїй сутності передбачає діалог і перевірку репродуктивного відтворення студентом отриманої інформації, а також усний контроль у формі доповіді студентом стосовно проблеми, що не була вирішена в рамках інформації, даної у лекції;
- дискусія, що передбачає активний диспут між усією групою та викладачем стосовно знаходження відповіді на поставлене питання;
- письмовий поточний тестовий контроль;
- підсумковий контроль у вигляді заліку.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота								Разом	Залік	Сума
T1-2	T3-4	T5-6	T7-8	T9-10	T11-12	T13-14	T15-16	60	40	100
8 (4+4)	8 (4+4)	7 (4+3)	7 (4+3)	8 (4+4)	7 (4+3)	8 (4+4)	7 (4+3)			

T1, T2 ... – теми розділів

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 20 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю та самостійної роботи.

Критерії оцінки опитування на семінарських заняттях

Критерії оцінки усного опитування на семінарських заняттях встановлюються за такими критеріями:

«4-3» балів студент отримує, якщо його відповідь повністю відповідає визначеним критеріям. Він повинен знати відповіді на всі питання навчальної програми, продемонструвати повні і глибокі знання не тільки лекційного матеріалу та підручників, а також додаткового матеріалу (монографії, наукові статті, звіти, статистичний матеріал тощо).

«3-2» бали свідчить, що студент має тверді знання з дисципліни в обсязі навчальної програми, вміє використовувати економічний інструментарій. Але у розкритті змісту питань були допущені незначні помилки у формулюванні термінів і категорій, відсутня логіка або недостатнє висвітлення питань.

«2-1» бали виставляється тоді, коли знання студентів відповідають мінімуму і не нижче вимог, які існують у вищій школі і є в навчальних планах і програмах. Ці бали виставляється коли студент продемонстрував, хоча і не в повному обсязі, але в цілому, правильні знання програми курсу, виявив розуміння основного змісту питань.

«1-0» балів ставиться при наявності серйозних недоліків, коли знання студентів нижче мінімуму навчальної програми, коли вони мають хаотичний і безсистемний характер, коли у студента відсутнє розуміння не тільки другорядних, але і вузлових питань курсу.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно	зараховано
70–89	добре	
50–69	задовільно	
1–49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Вступ до спеціальності «Міжнародні економічні відносини»: навчальний посібник / А. П. Голіков, Н. А. Казакова. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 116 с.
2. Григорова-Беренда Л. І., Шуба М. В. Теорія і практика зовнішньої торгівлі: навч. посібник – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2016. – 136 с.
3. Євроінтеграція України в системі міжнародної економічної інтеграції: навч. посібн. / І. Ю. Матюшенко, С. В. Беренда, В. В. Резніков. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – 496 с.
4. Коломієць Г. М. Інтеграційна траєкторія національної господарської системи в глобальному суспільстві / Г. М. Коломієць, О. В. Меленцова, І. І. Помінова: монографія. – Харків: Монограф, 2016. – 275 с.
5. Міжнародні економічні відносини: підручник / За ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Харків: Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 464 с.
6. Новий світовий економічний порядок та глобальні виклики для України: монографія / В. Козюк, А. Крисоватий, Є. Савельєв та ін.; за наук. ред. проф. А. Крисоватого і Є. Савельєва. – Тернопіль: ТНЕУ, 2014. – 504 с.
7. Світова економіка: підручник / За ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Харків: Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 268 с.
8. Синіговець О. М. Міжнародні економічні відносини: бакалаврський курс. Ч. 1, Том І. Харків: Видавництво І. С. Іванченка, 2019. – 760 с.
9. Сучасні тенденції міжнародних економічних відносин. Економічна інтеграція України у світове господарство: кол. монограф. / І. М. Посохов та ін. – Харків: Видавництво НТУ «ХП», 2016. – 450 с.
10. Трифонова О. В., Швець В. Я. Основи зовнішньоекономічної діяльності: навч. посібн. – Київ: ВД «Професіонал», 2015. – 152 с.
11. Шкодін І. В. Сучасні тенденції самоорганізації світової економічної системи / І. В. Шкодін // *Економіка України*. – 2012. – № 9. – С. 70–77.
12. Appleyard D. R. International Economics. / D. R. Appleyard, A. J. Field – McGraw-Hill Education, 2013. – 848 p.
13. Krugman P. International Economics: Theory and Policy / P. Krugman, M. Obstfeld. – Addison Wesley (Pearson), 2012. – 736 p.
14. Marelli E., Economic Growth and Structural Features of Transition: Studies in Economic Transition / E. Marelli, M. Signorelli. – Palgrave Macmillan, 2010. – 333 p.
15. Pugel T. A. International Economics / T. A. Pugel. – McGraw-Hill Education, 2015. – 800 p.
16. Van den Berg H. International Economics: A Heterodox Approach / H. Van den Berg. – Routledge, 2017. – 628 p.

Допоміжна література

1. Гражевська Н. І. Інституційна зміна світової економіки за умов фінансової глобалізації / Н. І. Гражевська, В. І. Трохименко // *Фінанси України*. – 2013. – № 5. – С. 58–68.
2. Грищенко А. Європейський та євразійський вектори економічної інтеграції України / А. Грищенко // *Економіка України*. – 2012. – № 7. – С. 80–88.
3. Дикань В. Л. Дослідження міжнародних стандартів управління ризиками / В. Л. Дикань, І. М. Посохов // *Бізнес Інформ*. – 2014. – № 1. – С. 314-319.
4. Інноваційна економіка: навч. посібник / О. А. Довгаль, Г. В. Довгаль. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – 148 с.
5. Кулішов В. В. Дослідження сучасної світової глобалізації в економічних процесах / В. В. Кулішов // *Вища школа*. – 2011. – № 9. – С. 92–100.
6. Омельченко А. В. Поняття та ознаки зовнішньоекономічної діяльності як предмета правового регулювання / А. Омельченко // *Право України*. – 2011. – № 5. – С. 218–223.
7. Ревуцький С. Ф. Теоретичні засади поняття та сутності розвитку світової економіки / С. Ревуцький // *Теорія і практика інтелектуальної власності*. – 2011. № 2. – С. 30–33.
8. Ревуцький С. Ф. Теоретичні засади щодо інноваційного та постіндустріального розвитку світової економіки / С. Ф. Ревуцький // *Питання інтелектуальної власності*. – Київ, 2011. – Вип. 9. – С. 250–258.
9. Резніков Н. Перспективи мультиполярної валютної системи в умовах ребалансування світової економіки / Н. Резніков, М. Відякіна // *Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Міжнародні відносини*. – Київ, 2012. – Вип. 38/39. – С. 74–77.
10. Резнікова О. О. Нові тенденції розвитку світової економіки: глобальне управління як реальність сьогодення / О. О. Резнікова // *Фінанси України*. – 2011. – № 11. – С. 45–53.
11. Сіденко В. Модифікація світової економіки під впливом новітніх факторів глобальної трансформаційної кризи / В. Сіденко // *Економіка України*. – 2012. – № 5. – С. 18–31.
12. Четверта промислова революція: зміна напрямів міжнародних інвестиційних потоків: монографія / за наук. ред. д.е.н., проф. А. І. Крисоватого та д.е.н., проф. О. М. Сохацької. – Тернопіль: ФОП Осадца Ю. В., 2018. – 478 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. Державна служба статистики України. URL: ukrstat.gov.ua.
2. Інститут економіки промисловості НАН України. URL: iie.org.ua.
3. Міжнародна конференція ООН з торгівлі та розвитку. URL: unctad.org.
4. Міжнародна організація праці. URL: ilo.org.
5. Міжнародна торгівельна палата. URL: iccwbo.org.
6. Міжнародний валютний фонд. imf.org.
7. Міністерство закордонних справ України. URL: mfa.gov.ua.
8. Організація економічного співробітництва та розвитку. URL: oecd.org.
9. Представництво України при Європейському Союзі. URL: ukraine-eu.mfa.gov.ua.
10. Світовий Банк. URL: worldbank.org.
11. Українське законодавство та правові інформаційні ресурси. URL: liga.net.

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили

В умовах подовження дії обставин непоборної сили освітній процес в університеті здійснюється за дистанційною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформі Moodle та Zoom можуть проводитись практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборonoю відвідування ЗВО студентам надається можливість скласти залік в дистанційній формі з використанням платформи Moodle та Zoom.